

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 12 kor. | Negyed évre — — — 3 kor.
Fél évre — — — 6 " | Egyes szám ára — — 24 fill.
Nyilttér soronként 1 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
Kéziratok nem adódnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Szent István

téged magyar kíván! Kíván különösen most a vész és vihar nehéz, soha elfogyni nem látszó időiben, mikor a te ezeresztendő szent koronád által törhetlenül egybefoglalt birodalmadat ádáz ellenség ostromolja a világ minden részéből. A te bölcsességedre, védelmedre van szüksége nemzetednek. Óvd meg a külső ellenségtől, forraszd össze ezt a pártosságra hajlandó nemzetet, hogy ne győzedelmeskedhessenek felette a pokol kapui.

Ez a buzgó fohász fakad a nemzeti ünnepen, amely immár az ötödik, mióta a világháború a keresztényi, emberi érzésből vetkőzteti ki az egész világot. Ennek a helyzetnek a magyar nemzet nem ura, ebben a nemzet nem tehet egyebet, mint küzd, tovább is meghozza az áldozatokat a békéért, amely méltó, hozzávaló befejezése annak a dicsőséges küzdelemnek, amelyet hűséges szövetségeseinkkel együtt a magyar nemzet örök, soha el nem halványuló dicsőségére megvívunk.

De urai kell hogy legyünk a magunk belső helyzetének, aminek az alakulásától függ az is, hogy lesz-e erőnk a további kitartáshoz. Ennek az erőnek a forrása a belső egysége a nemzetnek, amivel az is meg van állapítva, hogy minden olyan irányzat, amely arra törekszik, hogy a nemzet természetes gazdasági erőviszonyai megbontassanak, bennünket gyengít. És itt rá kell mutatnunk, hogy ezek közé tartoznak azok a nem sikertelen

kísérletek, amelyek a megélhetés mai nehéz viszonyaiért a gazdákat akarják merész egyoldalúsággal felelőssé tenni.

István király nemcsak a kardforgatásnak volt mestere, hanem mint a magyar földmivelés első apostolának őrizte meg nevét a történelem. Kard és ekevas ma is a magyar föld leghűségesebb védelmezője, mind a kettőnek a katonáját a magyar adja a legnagyobb számmal ebben az országban s így a küzdelem dicsőségében a külső és a belső fronton legtöbb önfeláldozással a magyar földmivelő küzd. Adassék tehát ennek tisztelet és elismerés, ott pedig, ahol annak segítségére van szüksége, ne vonják meg tőle, mert a nemzeti védelem azt kívánja, hogy minden eszköz rendelkezésére bocsáttassék ennek a legelső, legépebb nemzeti erőnek. Segíteni, bátorítani, támogatni kell az ekét, mert ebben van a kard ereje.

Erre kell, hogy tanítsa a magyart az államalapító királyáról való megemlékezés. B. L.

A közigazgatási bizottság ülése.

F. hó 10-ikén tartotta Pogány Béla főispán elnöklete alatt a közigazgatási bizottság e havi rendes ülését, melyen a választott tagok közül Cs. Lázár László és Pogány Károly jelentek meg.

A távollevő Lázár Farkas helyett Misinszky Vilmos tb. főjegyző terjesztette elő az alispáni jelentést. A személyi ügyek köréből be-

jelent, hogy Lázár alispán e hó elsejétől 10 napi szabadságot vett igénybe s kivülről szabadságon vannak Porsch József dr. kőrösbányai, Boér Gábor dévai és Eperjessy István algyógyi főszolgabírák, Candrea Valér árvaszéki ülnök, Bartha Dezső dr. és Baternay Sándor szolgabírák, Buda István ugyan kinevezett közig. gyakornokot az alispán a központba osztotta be szolgálattételre.

A közlelmezési miniszteriumban a közlelmezés kérdéséről az erdélyrészi alispánok bevonásával megtartott értekezlet nem eredményezett végleges megállapodásokat. A folytatólagos megbeszélés idejét a miniszter e hó 12-ikére tűzte ki.

A vármegyei szükséglet kielégítése céljából a közlelmezési miniszter 28 waggon lisztet utalt ki a szeptember hó 15-ig terjedő időre.

A cipőjegyek életbeléptetése tekintetében kiadott kereskedelmi miniszteri rendelet összes előkészítő intézkedéseit végrehajtotta az alispán s a közeli napokra várják az anyagok leküldését, minek megtörténte után ugy a készcipők, mint a cipőkészítéshez szükséges anyagok kiutalása megkezdődik.

A fűtőanyag szükséglet biztosítása céljából a helyi Szénelosztó bizottság 3700 mm. szén és 100 mm. kocsz kiutalását kérte az Országos Szén-bizottságtól. Egyidejűleg az alispán fölhívást intézett a vármegye fatermelő cégeihez, hogy az itt termelt tűzifakészleteik egy részét megfelelő árban a lakosság között leendő szétosztás céljából bocsássák rendelkezésre.

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Hol az új Messiás?

(Válasz Kassai Sándor öcsémnek.)

Lelked gyémántja felcsillant előttem
S fényes ragyogása felgyújtotta lelkem.
Testvér! Ilyen forró, igaz öleléssel
Emberfiát régen-régen nem öleltem.
Azért ünnepek a ma! Midőn ölelésem
Kimondhatlan forrón szorít a keblemre,
Ünnepek a ma, hogy így Tereád találtam:
Lantpengetésben is drága testvéremre.

Megismertél végre... Feltaláltuk egymást
Ebben az óriás emberrengetegben.
Az élet göröngyös utvesztőit járva
A Te létezésed én régen sejtettem.
De a Béke áldott, boldog idejében
Nem volt a lelkünknek egymás felé útja;
S ha e vérzivatar rá nem csap a földre,
Hogy találkozunk-e, a jó Isten tudja.

De eljött az Idő, amint megvolt írva
S beteljesült rajtunk egy ősi, nagy átok.
Amerre szemem néz, vérfagyasztó látvány!
Mindentűt öldöklést, emberhalált látok.
Lánggal ég mind a négy sarka a világnak,
Belzebub hadával ellepte a földet;
Ördögorcát vett az ember is magára,
S egymásnak üvölti: gyűlöllek, gyűlöllek!

Megfordult a világ régi sora-rendje:
Szeretet helyébe vad gyűlölség szállott.
Nézd csak a keresztfát: Krisztus megfeszítve
S a két lator fája im üresen áll ott!
Őt küldték pokolra és a latrok élnek,
Feltámadtak ezer s egynehány száz évre,
Az ő gázságuknak műve, hogy a világ
Lángol s tengerszámra hull az Ember vére.

S hol az új Messiás, akit várva-várunk?
Aki megállítsa ezt a szörnyű romlást.
S aki az imádság gyémántlakatjával
Ajlkainkra zárja a sok vad káromlást?
Aki megváltaná a világot újra,
S testvérekké tenne csak még egyszer minket.
De hát van-e Isten a felhők fölött még,
Aki megbocsássa a mi büneinket?

Van-e Isten óh mond? S elér-e a jajunk,
Sok bus „mea culpánk“ az Ő trónusáig?
Vagy nem is lesz többé, aki vezekeljen,
Mert elpusztulunk mind, ha így tart sokáig?
... Szemeimre sötét ködök ereszkednek
S borus fátyolától már semmit se látok.
Én Uram, Teremtőm! Könyörülj meg rajtunk
S lelkünk éjjelére gyujts áldott világot!

... Óh ha álom volna!... De rideg valóság!
S minden reménységünk vérözönbe fullad.
Sok könnyes óráján vérrózsás időknél
Hasztalan zokogjuk vissza a szép multat.
De hinni kell mégis jöttét jobb napoknak,

Mikor új plánéta tűnik fel az égre
S újra felénk fordul jóságos arcával
Kít oly várva-várunk: a szent, áldott Béke.

Mars isten templomát mindenütt bezárják,
A kard hüvelyébe visszatér pihenni,
Ösztövé, sovány kis ebédünket aztán
Nem kell majd könnyektől füszeresen enni.
Az ütésre emelt kéz visszahanyatlík,
Kalász nő a vértől ázott csatatéren,
Az ember kezét nyujt társának örömmel
S ujjongva köszönti: üdvözlégy testvérem!

* * *

Óh ez az áldott perc, ha végre eljönne
S akkor borulhatnék Testvér kebeledre.
Ugy érzem szememből, mint egy áldott forrás
Könnyeimnek árja lassan megeredne.
S lelkünkben ujjongva szállana az égig
Dicsőítő himnusz az egek Urához,
Legszebb imádság egy költő ajakáról:
Béke-óda, melyet Istenének áldoz.

Várom ezt a percet én édes Testvérem.
S bár a napot nem a kakasszó költi fel,
Mégis a virradat, hogy hamarabb jöjjön,
Segíti a költő ajka énekével.

... Zengjen hát az Ének lantodon örökké,
Meglásd boldogság lesz érette a béred;
S halványan derengő jobb napok hajnalán
Szeretettel köszönt ölelő testvéred:

Serestély Béla.

A kaszálásra és aratásra bejelentett munkakerő igénylések részint katonai munkásszázadok, részint hadifoglyok kivezénylésével kielégítést nyertek. Gondoskodás történt a fatermelő vállalatok munkásszükségletének fedezéséről is. Eddig 12 katonai, illetve hadifogoly század érkezett a megye különböző fatermelő cégeihez.

Az alispáni jelentés tudomásulvétele után Petkó Valér h. pénzügyigazgató tett jelentést, majd Benkő András kir. tanfelügyelő bejelenti a tanügyi személyzet körében beállott változásokat. Megemlíti, hogy a közoktatásügyi miniszter az államcsúszott román határszéli iskolákhoz eddig 36 g. kel. és g. kath. tanítót nevezett ki állami tanítónak, akiket egyelőre eddigi működésük helyükön hagyott meg. A kinevezett tanítók nagy része a kolozsvári továbbképző tanfolyamon van.

Jelenti, hogy a miniszter panasz alapján fegyelmi vizsgálatot rendelt el Csösz Gábor alpestesi áll. iskolaigazgató ellen. Az ilyen vizsgálat elrendeléseket súlyosabb oka nélkül olyan köztisztviselő ellen, kinek hátamögött felsőbb helyről jövő elismerésekkel kvalifikált másfél évtizedes tevékenység áll, elszomorító jelenségnek látjuk s mint felesleges és a mai viszonyok között határozottan kerülendő zaklatást, meghurcolást, mélyen fájlaljuk.

A közg. bizottság a tanfelügyelő javaslatára Voin Vidor zsilkorojesdi g. kath. és Resteszkó György nyug. g. kel. tanítókat az oláh betöréssel kapcsolatos bűncselekmények miatt állásuktól felfüggesztette, illetve utóbbi ellen a nyugdíjosztó eljárást megindította.

Mahler Ignác műszaki tanácsos bemutatja az 1919. évi közúti költségvetést, melyet a bizottság változatlanul elfogad. Havi jelentése szerint a közutak állapota általában jó volt, forgalmi akadály sehol nem fordult elő. A kavics szállítás teljesen szünetel. Az idő előrehaladottsága miatt és a közlekedés akadálytalan biztosítása céljából a fedenyagra nagy szükség van, miért is arra kéri a bizottságot, hogy a szállítás közmunkaerővel leendő sürgős folyamatba tétele iránt erélyesen intézkedjék.

Apáthy Árpád vm. tisztii főügyész részletesen felsorolja azokat a sérelmeket, melyek a mai vasúti viszonyok mellett részint a gyorsvonat, részint a rossz összeköttetés tekintetében a vármegye utazó közönségét károsan érintik. Végül javasolja, hogy írjon fel a bizottság a kereskedelmi miniszterhez s kérje a július 1-től érvényes menetrendbe beállított, Budapest—Brassó között közlekedő 602. és 603. számú gyorsvonatok forgalomba helyezését. Ha ez bármi okból lehetetlen lenne, mivel a helyzet Oláhországban már konszolidálódott és a katonai műveletek már megszűntek, a jelenleg közlekedő gyorsvonat katonai jellegét szüntesse meg, alakítsa át polgári gyorsvonattá és járasson azzal 1—1 katonai kocsit, mint ahogy most a személyvonatoknál is van.

Kérje továbbá a közg. bizottság a minisztert, hogy a piski—petrozsényi vonalon a mostani másfél I. osztályú fülke helyett járasson egy egész első osztályú kocsit s gondoskodjék, hogy Petrozsény felől este is jöjjen be Dévára egy vonat, miáltal Petrozsény és Vajdahunyad a megye székhelyével rendkívül kívánatos esti összeköttetést kapna.

A bizottság az indítványt egyhangulag magáévá tette.

Meskó Aladár dr. vármegyei tisztii főorvos jelenti, hogy Vulkánban, Lupényban és Petrozsényben a spanyol betegség járványszerűen lépett fel, százakra menő eset fordult elő, szerencsére azonban a járvány aránylag nem

volt súlyos következményű, mindössze három halálozás történt. A belügyminiszter 2 járványorvost küldött le a Zsilba. A megye többi részében a spanyol betegség csak szórványosan jelentkezett, miből azt következteti, hogy a bányák levegője a betegség terjedésének kedvez. Ettől a betegségtől eltekintve, a megye közegészségügyi állapota általában kielégítő volt. Bejelenti még a főorvos, hogy a közegészségügy országos rendezése most már biztató komolysággal megindult.

Ezzel a bizottság ülése véget ért.

A 64-ik gyalogezred népiünnepélye és hangversenye.

Háziezredünk elesett hősei árvái és özvegyei javára rendezett s f. hó 18-án megtartott népiünnepély és hangverseny örök emlékeztető kedves napja marad városunk és környéke lakosságának. Az ünnepély és hangverseny úgy erkölcsileg mint anyagilag fényesen sikerült s az azon résztvevő polgárság nagy száma igazolja, hogy közönségünk a háborus jótékonyág gyakorlásából ez alkalommal is alaposan kivette részét.

A népiünnepély a lövölde sétakertjében folyt le. Reggel 9 órakor kezdődött s este 8 órakor ért véget. A szép és kedvező idő óriási publikumot vonzott oda s így nem csoda, hogy estére a sátrak, melyekben szebbnél-szebb asszonyok és lányok árulták a sok jófélért, kiürültek. A 82-ik gy.-ezred kitűnő zenekara a szebbnél-szebb darabokat játszotta, melynek hangjai mellett vidáman járt-kelt, sürgött-forgott a közönség. A városi és falusi nép színes, tarka vegyüléke kedves benyomást keltett. Az egész sétakert egy nagy ünnepi vásár képét nyújtotta. Az ifjúság és gyermekesereg vidámsága, jókedve, pajzán nevetése, mulatozása szinte elfeledteté a szemlélővel, hogy háboru van. E kedves nap a háborunak egy kis oázisa volt s így nem csoda, ha örökké kedvesen gondolunk rá.

* * *

A hangverseny.

Este a Központi-szálló dísztermében hangverseny volt a következő műsorral:

1. 1. a) Csányi: Második celló szonáta. b) Popper: Papillon. Előadta Ritter József cellóművész. 2. a) Schumann: Két gránátos. b) Rubinstein: Azra. Énekelte Nagy Pál a wieni „Carltheater“ tenoristája. 3. a) Verdi: Traviata. b) Das Vöglein im Walde. c) Traumwalzer. Énekelte Steffy Palluch a drezdai kir. opera tagja. 4. Römer Károly jellemkomikus saját szerzeményű műsorával. A wieni „Apollótheater“ tagja. 5. a) Mejerbeer: Apród ária a „Hugenották“ c. operából. b) Hilda: Der Lenz is da. Csányi: Chanson. Énekelte Baksayné Gyöngyi Jolán operaénekesnő. II. 1. a) Gaunód: Faust fantasia. b) Csányi: Berceuse. Előadta Ritter József cellóművész. 2. a) Tosca: I. áriája. b) J. Strauss: Cigánybáró. Saffi áriája. Énekelte Baksayné Gyöngyi Jolán operaénekesnő. 3. a) Bécsi slagerek. Énekelte Nagy Pál a wieni „Carltheater“ tenoristája. b) Duett a „Leányvásár“ c. operetéből. Énekeltek Baksayné Gyöngyi Jolán és Nagy Pál. Römer Károly a wieni „Apollótheater“ tagja humoros előadása. Az összes számokat Csányi Mátyás a budapesti Népepera v. karmestere kísérte.

A terem zsufolásig megtelt, a megostromolt pénztár már-már több jegyet adott el, mint amennyi hely volt, amin azonban nem lehet csodálkozni, hiszen nem mindennapi élvezetet ígért a műsor s a benne szereplő művészi gárda. A díszes közönség, amely az

előadást mindvégig a legnagyobb figyelemmel és élvezettel hallgatta nem is csatlakozott reményében. Amit hallott, látott, az mind művészi volt: zeneköltők szerzeményei, zene-művészek előadásában. Kritikát kellene írunk s csak dicséret szólhat belőlünk. Amilyen élvezettel hallgattuk Ritter József gondokaművész ur precíz és lelket megkapó tiszta játékát, amely még a kettős fogásokban is a legtökéletesebb volt, ép oly elragadtatással élveztük Nagy Pál ur szép és tiszta csengésű tenorját s amelynek árnyalataival oly szépen és ügyesen tudta az érzéseket kifejezésre juttatni.

Steffy Palluch urnó énekszámá méltóan illeszkedett be a hangverseny programjába, vonzó, kellemes megjelenése csak emelte tiszta csengésű hangjának szépségeit. Ugy a mélyebb mint a magasabb regiszterekben kifogástalan tisztasággal és magas iskolázottságról tanuskodó precizitással énekelt.

Baksay Endréné urnóról — aki szintén vérbeli művésznő — már irtunk kritikát s most csak ismétlésekbe bocsátkozunk, ha újra megírjuk, hogy ez estén is a legfinomabb tökéletességgel tudta kifejezésre juttatni műsora minden egyes darabjának szépségeit. Mezzosopránja a magasabb futamokban is tiszta és csengő volt. A duett-ben (Leányvásár) méltó partnerére akadt Nagy Pál urban, kivel együtt nagy iskolázottságra valló precizitással énekelt.

Römer Károly ur jellemkomikus humoros, magas nivóju előadásaival általános elismerést és tetszést aratott. Minden egyes számját hüen alakította s saját szerzeményű humoros, szellemes dalait művészi temperamentummal és ügyességgel adta elő.

Mondanunk sem kell, hogy a közönség minden egyes művészt újra meg újra a lámpák elé tapsolt, ahol megkellett ismételni az előadottakat.

Csányi Mátyás ur, aki az egyes számokat zongorán kísérte, tökéletes művésznek mutatta be magát. Zongorajátéka befejezett technikáról és művészi erővel párosult tudásról tanuskodott. A tapsokból neki is bőven kijutott.

Előadás után tánc volt. A közönség egy kellemesen eltöltött est édes emlékeivel távozott haza a reggeli órákban.

San—Toy.

NAPI HIREK.

— **Kitüntetett szászvárosiak.** A király az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért Solymosi Alfréd cs. és kir. 50-ik gy.-ezredbeli hadnagyot a III. oszt. katonai érdemkereszttel, Tomotás György 64-ik gy.-ezredbeli népfelkelőt pedig a bronz vitézségi éremmel tüntette ki.

— **Áthelyezés.** Dénes Ferenc székelyudvarhelyi főreáliskolai rendes tanárt a vall. és közoktatásügyi miniszter a dévai áll. főreáliskolához helyezte át.

— **Dicséret.** Barth a Béla cs. és kir. 2-ik huszárezredbeli százados az anyaországban teljesített kitűnő szolgálatainak elismeréséül hadügyminiszteri dicséretben részesült.

— **Albrecht főherceg megvette a Thoroczkay-féle hátszegi uradalmat.** Mint értesülünk, Frigyes főherceg fia, Albrecht, aki az erdélyi hadműveletek idején a karánsebesi gimnáziumi felszentelés alkalmával mondott magyar beszédével egy csapásra megnyerte az ottani magyarságot, most megvásárolta a karánsebes-hátszegi határban a Thoroczkay-féle 35.000 holdas birtokot.

— **Halálozás.** Bratiu Simon kudzsiri kereskedő gyapjувásárlás végett Berénybe utazott, hol rosszul lett s alig 10—15 lépésnyi ut megtevése után összeesett s azonnal meghalt. Nevezetett ott helyezték örök nyugalomra. Széleskörtű rokonság és sok gyermeke gyászolja a főrekvő, szorgalmas kereskedőt.

— **Mailand Oszkár — igazgató.** A vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszter előterjesztésére Ófelsége Mailand Oszkár dévai áll. főreáliskolai rendes tanárnak az igazgatói címet adományozta. E kitüntetéssel a főreáliskola egyik oszlopos tagja, ki 34 éven át szünet nélkül ez iskolánál működött, kapta meg a méltán megérdemelt elismerést.

— **Zártkörű táncvizsga.** Lászlóffy Ferencné Jámbor Mariska okl. tánc tanárnő „Diák kolon”-jának 1918. augusztus hó 26-án este 8 órakor a Központi-szálló disztermében tartja zártkörű táncvizsgáját. Műsor: 1. Magyar szóló. Lejti Baksay Vilma urleány. 2. Spanyol tánc. Lejti Seidner Lici urleány. 3. Stíriai stájer tánc. Lejti Baksay Vilma, Gross Edith urleányok, Mankesch Erhart és Tóth Márton. 4. Tót-tánc. Bemutatja Gönczi Sándor. 5. Mazurnobles. Lejti az összes tanítványok. 6. Palotás. Lejti az összes tanítványok. Táncrend: 1. Csárdás. 2. Boston. 3. Wansteep. 4. I. Négyes. 5. Különleges műsor. 1. Csárdás. 2. Boston. 3. Wansteep. 4. II. Négyes. 5. Csárdás reggelig. A zenét Bámbó Sándor kolozsvári cigányprimás zenekara szolgáltatja. Szeméjegy 3 K. Családjegy 3 szeméjyre 7 K. Jegyek a pénztárnál csakis a meghívó felmutatása mellett válthatók. Akik tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, forduljanak a tánc tanárnőhöz, aki készséggel fogja kiszolgálni a jogosultaknak a meghívót.

— **Pénzügyi kinevezések.** A pénzügyminiszter Márkon Árpád dévai számtisztet a X. fizetési osztályba szemellenőrré és Popa Ilyés vajdahunyadi járási számgyakornokot pénzügyi számtisztté nevezte ki. Hersényi Árpád állami végrehajtót a XI. fizetési osztályból a X. fizetési osztályba léptette elő.

— **Árjelzések a kirakatokban elhelyezett közszükségleti és élelmi cikkekben.** A miniszterelnök a napokban fontos rendeletet adott ki a kirakatokban elhelyezett közszükségleti cikkek köteles árjelzéséről, mely rendelet rövid kivonatban a következőket tartalmazza: Mindazok, akik közszükségleti cikkeknek, előállításukra szolgáló anyagoknak, valamint forgalomba hozatalukhoz szükséges tartályoknak (ládának, hordónak, zsáknak stb.) akár a közvetlen fogyasztás, akár továbbadás céljából való árusításával foglalkoznak, kötelesek az üzlethelyiségükben vagy raktáraikban levő eladásra szánt árukat, az eladói árat pontosan feltüntető függőjeggyel ellátni vagy eladási árukat más alkalmas módon szembeállítva megjelölni. Az élelmicikkek eladási árat az üzlethelyiségben szembeállított helyen elhelyezett árjegyzéken fel kell tüntetni. A kirakatokban elhelyezett minden közszükségleti cikknél annak árat fel kell tüntetni. Aki a rendelet valamelyik rendelkezését megszegi, 15 napi elzárással és 2000 K-ig terjedő pénzbüntetéssel sújtatik.

Fényképészeti műtermembe egy 3—4 gimnáziumot végzett ügyes fiút, valamint egy 3—4 polgárit végzett leányt tanulóul felveszek. Személyes vagy írásbeli ajánkozások Róna Jenő fényképész címre Szászváros küldendők.

— **Elveszett áruk visszkeresete.** A Máv. igazgatósága közli, hogy ipari és kereskedői körökből egyre több oly felszólamlás érkezik hozzá, melyekben a feladók az elveszetinek vélt küldemények kutatását és annak értékének megtérítését kérik. Minthogy a mai rendkívüli nehéz viszonyok között a szállítás hosszadalmasabb és nehezkesebb, mint normális viszonyok mellett, a megejtett nyomozások legtöbb esetben arra az eredményre vezetnek, hogy a címzettek az elveszettnek vélt és csak késedelmesen szállított küldeményekett rendszerint még a felszólalmások benyújtása előtt akadálytalanul átvették. Tekintve azt, hogy ilyen visszkereseti nyomozások a jelenlegi csekély létszámra redukált személyzetnek sok felesleges munkát okoznak, az államvasutak igazgatósága kéri, hogy az érdekeltek figyelmét hívjuk fel a követendő eljárásra, mely egyrészt leggyorsabban célhoz vezet és másrészt a visszkereseti osztályt nem terheli indokolatlan beadványokkal. Az államvasutak igazgatósága azt ajánlja tehát, hogy ha a feladók a címzettől vett értesítést alapján bizonyítékokat tudnak szolgáltatni arra nézve, hogy az áru a fuvarozási határidőn belül nem érkezett meg a rendeletési állomásra, forduljanak első sorban a feladó állomáshoz, melynek kötelessége a feladó kívánságára az áru elmaradása iránt a szükséges nyomozást megindítani. És csak abban az esetben, ha a megindított nyomozás eredménytelen volna, forduljanak az államvasutak visszkereseti ügyosztályához további eljárás, esetleg kártalanítás végett. Utóbbi esetben kellő gondot kell fordítani arra, hogy a vasuti üzletszabályzat 99. §-ának a fuvarozási szerződésből eredő jogok érvényesítésére vonatkozó rendelkezései pontosan megtartassanak, nevezetesen, hogy a vonatkozó beadványok az ott előírt okmányokkal (eredeti számla, kárszámla, stb.) kellően felszereltessenek.

— **Műkedvelői előadás Kudzsiron.** A vajdahunyadi vasgyár műkedvelői augusztus 17-én Kadlik Rudolf vasgyári főmérnök, dalköri elnökének vezetése mellett igen sikerült kabaré-estélyt rendeztek az alanti műsor szerint: 1. Kék kalap. Vig jelenet, írta Lakatos László. 2. Dani és Diné. Vig jelenet, írta Kőváry Gy. 3. Az anyakönyvvezető. Vig jelenet, írta Liptay Imre. 4. Az ökö. Parasztkomédia, írta Zilahy Lajos. 5. Dr. Kuszár: A hölgyfodrász. Ének, írta Erb Viktor. 6. Sári az Istenem. Ének Kondor Ernőtől. 7. Minden csak komédia. Ének Zerkovitz Bélától. 8. Tánc-duett. Irta Zerkovitz Béla. 9. Bözsi, ne sirjon. Dal, írta Zerkovitz Béla. 10. Egy csók. egy üzenet. Dal. Kovács K.-tól. 11. Levél a királynak. Dal, írta: Harmathy Imre, zenéjét szerző Rozsnyay Károly. 12. Csak egy éjszakára. Gyöny Géza verse. Közreműködtek a vendégszereplőkön kívül: Ajtay Aranka, Sztatky Erzs, Feldmann Kázmér, Fitzner József, Kovács Gyula, Sztatky János és Varga Jenő. Sugó Kandray Ferenc. A zsufozásig megtelt terem közönsége egy kellemes estélyt élvezett. A bevétel 946 K volt. Kiváló elismerés illeti Vinczencz Ilona és Kabos László színművészeket.

— **Hirdetmény.** Hunyadvármegye alispánja a kereskedelmi m. kir. miniszterium B. T. 5534—1918. számú rendelkezéséből kifolyóan börtöncserzési engedélyt többé ki nem ad. Ily engedély iránti kérelmek többé el se fogadhatnak. Az elhullott vagy kényszerűségből vágtatott állatok bőrét tulajdonosuk vagy a legközelebb lakó igazolt nyersbőrkereskedőnek adják el, vagy pedig a Bőripari Központ rt.-nak (Budapest, V. Nádor-u. 12.) ajánlják fel. A kereskedelmi miniszterium azonban a gazda-

közönség bőrszükségletének fedezéséről a jövőben olyképp gondoskodott, hogy a vármegye részére havonként 350 kiló bőrt bocsátott rendelkezésemre, melynek $\frac{3}{4}$ -ed része szerszámkészítés és javításra, a fennmaradó $\frac{1}{4}$ -ed része pedig lábbeli céljaira alkalmas bőr lesz. E bőrök a törvényhatóság területén kizárólag a mezőgazdasági szükségletek kielégítésére használhatók fel. Miután a havonkénti mennyiség (350 kg.) oly csekély, hogy azt a járássok és városok között elosztva a készlet teljesen elforgácsolodna úgy, hogy járásonként alig néhány kg. bőr jutna, a kiosztás a következőképpen fog történni: Mindenki, aki a bőrből kapni óhajt, köteles a polgármesternél igényét bejelenteni és azt megfelelően igazolni. Bejelenti, hogy mi célra mennyi és milyen bőrre van szüksége. Eme kérelmek alapján alispán ur a bőroket kiutaltványozza. Szászváros, 1918. augusztus 16-án. Andrae, polgármester.

Főorvos
Dr. Tinku Aurél
Fogorvosi és fogtechnikai rendelőintézet.
Rendel: d. e. 8—12. és d. u. 2—4.
Malom-utca 3. szám SZÁSZVÁROS. 17 6—

— **Szigoruan büntetik a katonai csempészeket.** A Külügy-Hadügy írja: A polgári hatóságok megállapításai szerint a csempészetet igen gyakran katonai személyek üzik, akik ellen a polgári hatóságok kezei legtöbbször teljesen tehetetlenek. Ezt a körülményt kihasználva a polgári lakosság a meg nem engedett élelmiszerforgalomban, úgy a nagyobb távolságokra való szállításra, mint a nagyobb városok pályaudvarain — ahol a forgalom ellenőrzésére katonai őrk vannak felállítva — podgyász elvitelére sokszor katonai személyeket használ fel. Habár a kerületi parancsnokságok szigoruan is büntetik ezeket a csempészeket, a honvédelmi miniszter mégis szükségesnek tartotta, hogy az összes alárendelt csapatokat, intézeteket stb. nyomatékosan figyelmeztesse arra, hogy ne csak azokat a személyeket büntesse meg, akik a csempészetben közvetlenül részesek, hanem azokat is vonják felelősségre, akik a csempészetet elkövető egyéneket támogatják vagy a csempészetet elősegítik.

— **Katonai szabadságolások.** A honvédelmi miniszter felhatalmazta a járási főszolgabírókat, hogy azoknak a gazdáknak, akiknek a beadott újabb felmentési kérelme még elintézve nincs, az annak benyújtásakor kapott tizheti bevárás engedélyük pedig már lejárt, újabb tizheti bevárás engedélyt adhassanak. A legénység, amely valami menetalakulatba van beosztva, a menetalakítás utbaindulása előtt magánügyeik rendezésére feltétlenül megfelelő rövid időre szabadságolandók. A szabadságmeghosszabítási kérvényekre ivenként egy koronás bélyeget kell ragasztani.

— **Körjegyzői irodában irnoki állást** keres megfelelő díjazás és ellátás ellenében hadmentes fiatal ember, ki hat középiskolát végzett, 3 évi irodai gyakorlattal bír, számviteli és adminisztratív teendőkből jártas, elsőrendű munkaerő. Cime a szerkesztőségben.

— **Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!**

— **Egy üzleti kéziszekér 100 K-ért eladó.** Megtekinthető Rech Károly gépraktárában Szászváros.

— **Az ideai tengeritermés zár alá vétele.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli a kormány rendeletét az 1918. évi termés tengeri készletének felhasználásáról, forgalombahozataláról és közszükségleti célokra való igénybevételéről. A rendelet szerint minden termelő tengeri termését zár alá helyezik és a termelő a termést csak a kormány rendelkezése értelmében használhatja fel. Rendszeres őstermelői munkát végző 15 éven felüli férfi- és nőmunkás részére havonként és fejenként 15 kg., 15 éven alul 12 kg. vehető számításba, mindenki más részére a havonként és fejenként fogyasztható tengerimennyiség 10 kg. Ugy a házi és gazdasági szükségletre, valamint a közszükségletre történő hizálás esetében egy hizó sertés részére általában 6 mm. tengeri vehető számításba. Tengerikészletének feleslegét a termelő mindaddig, amíg a közszükségleti célokra megkivánt készletek biztosítva nincsenek, kizárólag csak a Haditerménynek vagy bizományosának adhatja el.

— **Házvezetőnőnek ajánlkozik (vidékre is)** kereskedő özvegye, kolozsvári illetőségű, 35 éves, róm. kath. vallású. A háziasszonyi teendőkhöz és főzéshez kitűnően ért. Fizetés megegyezés szerint. Bővebbet e lap szerkesztőségében. 41 1-3

— **Visszatérhető szálastakarmány.** A gazdaközönség tájékoztatása céljából alább közöljük a földmívelésügyi miniszter intézkedését, amellyel szabályozza a szálastakarmányfélékből gazdasági szükséglet címén visszatérhető mennyiségeket. Ez a következő: A gazdasági szükséglet (teletetés) címen 1918. október 1-től 1919. május 15-ig minden hámosállat után havonként 2 métermázsa természetes szálastakarmány vagy mesterséges szálastakarmány vagy tavasziszalma vehető számításba, illetve oldható fel a zár alul. Tenyészállatok és oly tehenészetekben levő fejstehenek részére, amelyek tejtermelésüket a közfogyasztás céljaira lekötötték, a meglevő készletek arányában darabonként és havonként további félmétermázsa szálastakarmány, vagy tavaszi szalma vehető számításba. Ha az igénybevételi eljárás október 1. után foganatosítottatik, mindenkor csak az a szálastakarmány vagy tavaszi szalma vehető számításba, illetve oldható fel, amely a teletetés még hátralevő idejére jár. Hámosállat alatt értendő 1 drb. 2 éven felüli szarvasmarha, vagy 1 drb. 2 éven felüli ló, 2 drb. 2 éves szarvasmarha, vagy 2 drb. 2 éves ló, vagy 4 drb. 1 éven aluli szarvasmarha, vagy 4 drb. 1 éven aluli ló, végül 10 drb. juh vagy kecske ugyancsak egy darab hámosállatnak számít.

— **Új főzelék- és gyümölcs-árak.** A Zöldség és gyümölcsforgalmi intéző bizottság 92/1918. lb. számú hirdetményében a zöldség-, főzelék- és gyümölcsterményekért követhető legmagasabb árak gyanát aug. 16-tól aug. 31-ig, illetőleg a termelők által aug. 14-től aug. 29-ig a következőket állapította meg 100 kg-ként koronában a termelőnél, nagykereskedőnél és a fogyasztó számára, megjegyezvén, hogy a termelő a termelői árak fejében tartozik a terményeket, ha azok nem a piacon vásároltatnak meg a kereskedő raktárába, vagy a legközelebbi vasuti állomásra saját költségén elszállítani. Kelkáposzta és fodroskel, suly szerint 60, 68, 112; fejeskáposzta 70, 97, 116; vöröskáposzta 100, 130, 150; kalaráb, letisztítva, csak a középső szivlevellel 60, 88, 112; sárgarépa (karotta is): a) levél nélkül (lecsavart levéllel) 80, 108, 126; b) levéllel 60, 88, 106; petrezselyem levéllel 70, 104, 124; pasztinák: a) levél nélkül (lecsavart levéllel) 80, 108, 126, b) levéllel 60, 88,

106; levestöldség vegyesen (sárgarépa és petrezselyem) levéllel, 1 köteg (legalább 25 deka) 30; céklarépa, levél nélkül, suly szerint 56, 80, 90; májusi répa, letisztítva 50, 65, 80; nagy barna nyári, fehér (sör-) és feketeteretek, nagyság szerint 100 darab 6—10, 8—12, 1 drb. 10—14; torma suly szerint 170, 210, 250; fejjesaláta 8, 12, 1 fej 16: kötöző- és fodros (cukor) saláta, suly szerint 40, 56, 70; laboda és sóska 40, 66, 80; zöldborsó: a) hüvelyes 110, 154, 184; b) hüvelynélküli szemes 360, 1 liter 220; zöldbab 140, 184, 216; vajbab, viaszbab, 180, 230, 270; vöröshagyma (érett): a) makói és erfurti fajta 93.60, 121, 152; b) egyéb fajta 81.10, 109, 140; (a vöröshagyma nagykereskedői árában a zsák ára nincs benne, a zsák ünköltségi ára a nagykereskedői árhoz hozászámítható): fokhagyma (érett) 270, 330, 380; 1 drb. 18; zöldpaprika: a) tölteni való 100 drb. 8, 10, 1 drb. 12; b) hegyes, erős 100 drb. 2, 3 1 drb. 4; paradicsom suly szerint 60, 90, 110; ugorka: a) salátának való 60, 85. 100; b) kovászos és sós berakáshoz való 70, 96, 116; c) ecetbe való 90, 126, 146; főzőtök 30, 50, 60, görögdinnye: a) fajdinnye 58, 78, 96; b) közönséges 40, 60, 74; Sárgadinnye: a) fajdinnye (cantaloup- turkesztán-fajták 80, 108, 128; b) közönséges 48, 68, 84; csöves gyenge tengeri 100 drb. 14, 18, 1 drb. 22; kajszinbarack (sárgabarack) suly szerint: a) I. rendű 180, 240, 280; b) II. rendű 120, 170, 220; őszibarack a) különleges nemes fajta, kiváló nagyságu, válogatott, hibátlan példányok 400, 505, 600; b) I. rendű 240, 320, 380; c) II. rendű 140, 200, 240; szilva: a) nyári (vörös és egyéb) 60, 96, 118, b) ringló-fajták 100, 144, 174; c) magbaváló (besztercei és egyéb) fajták 80, 118, 142; szamoca (földieper erdei és kerti 210, 320, 360; málna, erdei és kerti 240, 320, 360; nyári alma: a) rétesbe való 150, 210, 250; b) közönséges 120, 170, 200; nyári körte: a) I. rendű 200, 260, 300. b) II. rendű 160, 210, 250; dió: a) vidéken 350, 440, 520; b) Budpesten 460, 559; dióbél (tisza suly) 18.80, 20, 21.50.

Soffört keresek, lehetőleg rokant katonát évi alkalmazásra. Fizetés megegyezés szerint. Cim: Freilich Ignác Bábolna, up. Szászváros. 39 1-2

Keresek megvételre egy gyümölcsös kertet, egy szőlőt és 2—3 hold szántóföldet. Ajánlatok e lap szerkesztőségéhez küldendők. 40 1-2

Schuleri Frigyes

Részvénytársaság Szászváros.

Eladunk marosmenti, küküllőmenti faj-, asztali-, pecsenyeborokat, továbbá rumot, likőröket, különböző édesített pálinkákat nagyban és kicsinyben. Szolid árak! :- Pontos és gyors kiszolgálás! :- Telefonszám 9.

Tisztelettel:

Schuleri Frigyes Részvénytársaság Szászváros. 8-26

Hátszegi Felső Kereskedelmi Iskola Női Kereskedelmi Szaktanfolyam. Fiú- és leányinternátus.

Érettségi vizsgálat. Egyéves önkéntesség. Állás közvetítés. — Prospektus ingyen. A délkeleti Kárpátok legszebb és leg-
251 egészségesebb vidékén. 11—

VULPE TIVADAR fakeskedése Szászváros.

Értesítem a nagyra becsült építkező vevőközönséget, hogy szászvárosi

faraktáramban

a következő anyagokat tartom: Faragott és fűrészelt épületfenyőfát, deszkát, lécet, építő-meszet, híres zombolyai Bohn-féle és lugosi nagy- és kiscserepet. Megérkeztek még: a königsbergi, ujbányai prima piros quarztrahit

malomkövek minden méretben.

Gazdasági gépek:

egy- és kétsoros kukoricaültető- és kapálógépek, acélekék, szecsckavágók.

Portlandi cement.

Felhívom becses figyelmét az építőközönségnek, hogy frissen faragott építőfenyőfát, gerendákat, szarufákat stb. direkt a székelyföldi fatelepemről, ugyszintén deszkát, cserepet, meszet, cementet, malomköveket és mezőgazdasági gépeket waggon tételekben vagy egyes építkezésekre vagy egyes darabokban is külön szállítok előnyös ár mellett, a kivánt állomásra. Bővebb felvilágosítást és részleges árajánlatot ad

VULPE TIVADAR fakeskedése

Szászváros, Országút 2/a. Telefon 30.
183 25—

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság” könyvnyomdájában, valamint könyv- és papirkereskedésében egy ügyes fiú tanulóknak azonnal felvétetik.

RÓNA JENŐ, Szászváros fényképészeti műterem (Vásár-utca.)

Tisztelettel értesítem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy

fényképészeti műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfény) felvételeket eszközölök. Kivánatra háznál is teljesíték felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalok mindennemű fénykép-nagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra töreksem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes melegegedését mindenkor kiérdemeljem.

A n. é. közönség pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ, fényképész Szászváros (Vásár-utca)

4 8—

Olcsó árak! Felvételek este is!

China-vasbor

Elsőrangú minőségű vérképző gyógyszer, vérszegények, lábadozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítőszert. 00000 Ára 6 korona.

Kapható DEMETER KORNÉL gyógyszerésznél SZÁSZVÁROS 33 2—